

ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

English for Cultural Tour

พระมหาวิโรจน์ ญาณวิโร¹

ความนำ

ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่ใช้ในการสื่อสารอย่างกว้างขวางในหลายๆ ภูมิภาคของโลก แม้ในกลุ่มประเทศอาเซียน ก็ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษากลางในการสื่อสาร การติดต่อ การค้าขาย และการท่องเที่ยวในสถานที่ต่างๆ ในบทความนี้ ใคร่ขอนำเสนอเรื่องภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม โดยเน้นทักษะการใช้ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวทางวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรมสมัยต่างๆ ของประเทศไทย อาทิ สมัยกรุงสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ทักษะการใช้ภาษาอังกฤษ

ในการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับชาวต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษ จำเป็นต้องใช้ทักษะทางภาษาอังกฤษ ซึ่งมี 4 ทักษะ คือ ทักษะการฟัง ทักษะพูด ทักษะการอ่าน และทักษะการเขียน โดยทักษะแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้

1. ทักษะการฟัง

ทักษะการฟังเป็นทักษะที่ใช้กันมากและเป็นทักษะที่ต้องสื่อสารมากกว่าสองคนขึ้นไป ระหว่างผู้พูดหรือผู้ส่งสาร กับผู้ฟังหรือผู้รับสาร เพราะผู้พูดจะต้องฟังให้เข้าใจเสียก่อนจึงจะสามารถโต้ตอบได้ สนทนาได้ สื่อสารได้ เพื่อให้เข้าใจตรงกัน ดังนั้น ทักษะการฟังจึงเป็นทักษะพื้นฐานในการเรียนรู้ทักษะอื่น การฝึกฝนทักษะการฟังอย่างเพียงพอ และจริงจัง เพื่อบรรลุเป้าหมายของสื่อสารในเรื่องนั้นๆ ในเรื่องทักษะการฟังนี้ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการฟังไว้ต่อไปนี้

ริเวอร์ (Rivers, 1980, p.16) ให้ความหมายของการฟังไว้ว่า การฟังเป็นทักษะเชิงสร้างสรรค์ (Creative Skill) การทำความเข้าใจคำพูด ผู้ฟังจะรับเอาคำพูดที่ผู้พูดเปล่งออกมาอย่างมีความหมายแล้วนำมาแปลเป็นความหมาย ซึ่งบางครั้งความหมายที่แปลอาจจะไม่ตรงกับความหมายที่ผู้พูดพูดออกมาก็ได้ ทั้งนี้เนื่องจากผู้ฟังอาจจะไม่ชินต่อภาษาและวัฒนธรรมของผู้พูด

พอลตัน และบรูเดอร์ (Paulton and Bruder, 1976, pp.129-130) ได้พูดถึงหลักการสอนฟัง เพื่อให้ให้นักเรียนเข้าใจสิ่งที่ฟังได้ดีขึ้น ดังนี้

1. การฟังจะต้องมีจุดประสงค์หรือเป้าหมายอย่างแน่นอนและจุดประสงค์นั้นจะต้องสอดคล้องกับหลักสูตร ซึ่งทั้งครูและนักเรียนจะต้องทราบว่าจะฟังนั้นคืออะไร

2. การสอนฟังเพื่อความเข้าใจนั้น ควรจะเกิดขึ้นทีละขั้นตอนอย่างรอบคอบ นั่นคือ ครูจะต้องมีการวางแผนการสอนเป็นอย่างดี การสอนจะต้องเริ่มจากง่ายไปหายาก

¹ ป.ธ.4, ศน.บ.,Ph.D. อาจารย์คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย

3. การสอนเพื่อความเข้าใจนั้น ตัวนักเรียนจะต้องมีความตื่นตัวในการร่วมกิจกรรมการฟัง ถ้านักเรียนตั้งใจฟังก็จะสามารถถ่ายโอนสิ่งที่ได้จากการฟังไปสู่ทักษะอื่นๆ ได้ และครูจะต้องให้ข้อมูลย้อนกลับทุกครั้งที่นักเรียนส่งงาน หรือผลิตภาษาอันเนื่องมาจากการฟัง เพราะจะช่วยให้ นักเรียนมีความสนใจในทักษะการฟังตลอดไป

4. การฟังเพื่อความเข้าใจครูควรจะให้ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังเสียก่อน เช่น อาจจะให้ นักเรียนเขียนเรื่องนั้นมาก่อน หรือไปค้นหาเกี่ยวกับหัวข้อนั้นๆ มาล่วงหน้าก่อนการฟัง ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้นักเรียนมีความคุ้นเคย และสามารถจำเรื่องที่ฟังได้ดีขึ้น

5. ทักษะการฟังเป็นทักษะรับสาร การที่นักเรียนจะมีความสามารถในการฟังที่ดีนั้น นักเรียนจะต้องได้รับการฝึกให้สามารถจำเรื่องราว และสามารถพูดโต้ตอบได้ทันที ดังนั้นในการฟังจะต้องมีการฟัง การคิด การจดจำควบคู่กันไปด้วยเสมอ

6. ครูจะต้องจำเสมอว่าบทเรียนที่ใช้ฝึกทักษะการฟังนั้นเป็นส่วนหนึ่งของการฟังไม่ใช่การทดสอบเมื่อนักเรียนได้ทำแบบฝึกหัดเสร็จครูจะได้มีการตรวจแก้ไข เพื่อให้ทราบว่านักเรียนสามารถฟังได้ดี และมีการพัฒนาก้าวหน้าเป็นลำดับอย่างไร ไม่ควรตัดสินได้หรือตกการพัฒนาทักษะการฟังลักษณะนี้ อาจจะให้ นักเรียนฟังบทเรียนการฟังในห้องปฏิบัติการทางภาษาด้วยตนเองหรือจัดมุมให้นักเรียนฟังบทเรียนที่ครูเตรียมอุปกรณ์การฟังไว้ เมื่อทำเสร็จก็สามารถตรวจคำตอบได้ทันที

ริกสัน (Rixon, 1986, pp.63-73) ได้เสนอขั้นตอนในการสอนทักษะการฟังไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นก่อนการฟัง (Pre-Listening Stage) เป็นขั้นเตรียมให้ผู้เรียนมีความต้องการ หรือ มีความพร้อมที่จะฟัง โดยการกระตุ้นให้ผู้เรียนมีความสนใจ และเกิดความกระตือรือร้นที่จะฟังครูควรใช้กิจกรรมที่ทำท่าย อาจใช้วิธีระดมสมองคาดการณ์ล่วงหน้าว่าจะได้รับรู้อะไรบ้าง โดยพิจารณาจากหัวข้อเรื่อง จากรูปภาพ แผนภูมิประกอบบทฟัง แล้วให้ผู้เรียนบอกว่าตนมีความรู้อะไรเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังอย่างไร และต้องการรับรู้อะไรเพิ่มขึ้น โดยครูอาจให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องที่จะฟังเป็นการให้แนวคิดกว้างๆของบทฟัง แล้วจึงให้ผู้เรียนฟังบทสนทนา การเตรียมผู้เรียนให้มีความพร้อมในการรับสารนั้น คือ การให้ผู้เรียนมีความรู้พอสมควรเกี่ยวกับเรื่องที่ฟังหรือเตรียมเนื้อหาให้ผู้เรียนนั่นเอง นอกจากนี้ครูต้องเตรียมผู้เรียนให้ความหมายของคำศัพท์สำคัญ ที่จะพบในบทฟัง ตลอดจนโครงสร้างทางภาษาต่างๆ เพื่อที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจข้อมูลหรือสารที่จะฟังได้อย่างถูกต้อง

2. ขั้นการฟัง (While-Listening Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนหรือผู้ฟังทำกิจกรรมการฟังหรือแบบฝึกหัดด้วยตนเอง โดยใช้กลยุทธ์หลากหลายให้เหมาะสมกับจุดประสงค์การฟัง การสอนในขั้นนี้ มุ่งให้ผู้เรียนสื่อความหมายจากการฟัง ดังนั้น ก่อนการฟังผู้เรียนควรจะได้ทราบว่าจุดมุ่งหมายในการฟังนั้นคืออะไร เพื่อผู้เรียนจะได้มีเหตุผลในการฟัง และจะได้กำหนดกลยุทธ์ในการฟังได้ถูกต้อง จากนั้นให้ผู้เรียนหาข้อมูลต่างๆ ตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรม เช่น

ฟังเพื่อตรวจสอบข้อความตามรูปภาพ

ฟังเพื่อเลือกภาพตามเค้าโครงเรื่อง

ฟังเพื่อเรียงรูปภาพตามบทฟัง

ฟังเพื่อต่อเติมภาพให้สมบูรณ์

ฟังเพื่อตรวจสอบข้อความถูก/ผิดตามบทฟัง

ฟังเพื่อเติมคำลงในช่องว่างให้สมบูรณ์

ฟังเพื่อหาข้อความสำคัญ

ฟังเพื่อปฏิบัติตามคำแนะนำหรือขั้นตอนการทำงาน

หลังจากที่ผู้เรียนทำกิจกรรมตามจุดประสงค์เชิงพฤติกรรมแล้ว ครูควรให้ผลย้อนกลับทันที เพื่อให้ผู้เรียนทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของภาระงานที่ผู้เรียนทำ ผู้เรียนจะได้รู้ว่าตนเข้าใจสิ่งที่ฟังถูกต้องมากน้อยเพียงใด ซึ่งส่วนใหญ่จะใช้การอภิปรายข้อผิดพลาดของผู้เรียน โดยครูต้องอธิบายให้ผู้เรียนเข้าใจข้อผิดพลาดของตนด้วย

3. ขั้นหลังการฟัง (Post-Listening Stage) เป็นขั้นที่ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการฟังมาทำกิจกรรมต่อเนื่อง ซึ่งรวมถึงการใช้ทักษะสัมพันธ์อื่นๆ ฝึกให้ผู้เรียนนำข้อมูลที่ได้จากการฟังมาผสมผสานกับความรู้ ความคิดเห็นของตน เพื่อนำไปใช้ในการทำกิจกรรมอื่นๆ ตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ เช่น การแสดงบทบาทสมมติ การอภิปราย การแก้ปัญหา หรืออาจจะเป็นกิจกรรมการถ่ายโอน การเขียน เช่น

การเติมแผนภูมิหรือแบบฟอร์มให้สมบูรณ์

การย่อความ

การเขียนจดหมาย ฯลฯ

วิดโดว์สัน (Widdowson , 1983, pp.59-60) ได้กล่าวถึงความแตกต่างระหว่างคำว่าฟังกับการได้ยินไว้ดังนี้ คือ การฟัง (Listening) หมายถึง ความสามารถที่จะเข้าใจว่าประโยคหนึ่งสัมพันธ์กับประโยคอื่นๆ ที่พูดไปแล้วอย่างไร และเข้าใจว่าประโยคดังกล่าว มีหน้าที่อย่างไรในการสื่อสาร อีกนัยหนึ่งคือ การฟังหมายถึงความสามารถที่ผู้เรียนเข้าใจว่าประโยคที่ได้ฟังเกี่ยวข้องกับสิ่งที่ได้พูดไปแล้วอย่างไรมีหน้าที่ในการสื่อสารอย่างไร ซึ่งผู้ฟังจะเลือกฟังสิ่งที่เกี่ยวข้องและตัดสิ่งที่ไม่เกี่ยวข้องออกไป การได้ยิน (Hearing) หมายถึง ความสามารถของผู้ฟังที่จะได้ยินหน่วยย่อยของภาษาในรูปของเสียงและอาศัยความรู้ด้านระบบเสียง ไวยากรณ์ของภาษา ผู้ฟังจะนำหน่วยย่อยของภาษามาผูกเข้าด้วยกันเป็นประโยค แล้วทำความเข้าใจความหมายของประโยคนั้น

บัสบี้ และเมเจอร์ (Busby and Majors, 1987, p.25) กล่าวว่า การฟังหมายถึงกระบวนการรับรู้การให้ความสนใจและการแปลความหมายของสิ่งที่มากระทบโสตสัมผัส เป็นการรับรู้สิ่งเร้า โดยตั้งใจแล้วนำมาวิเคราะห์เนื้อหาสาระและแหล่งที่มาของสิ่งเร้าโดยใช้ประสบการณ์ที่มีอยู่ทำความเข้าใจสิ่งเร้านั้นๆ การฟังมีความแตกต่างกับการได้ยิน กล่าวคือ การฟังเป็นการรับสิ่งเร้าที่กระทบโสตสัมผัสโดยตั้งใจ แต่การได้ยินนั้นเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นโดยไม่ได้ตั้งใจ

แครชเชน (Krashen, 1983, pp.79-89) ได้ให้ความหมายของการฟังไว้ว่า การฟังนั้น หมายถึงการให้ปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมายแก่ผู้ฟัง (Comprehensible Input) อย่างบังคับให้นักเรียนพูดภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมาย (Target Language) จนกว่านักเรียนหรือผู้ฟังจะได้มีโอกาสในการรับรู้ภาษาพอสมควร วิธีการหลายอย่างที่จะช่วยให้นักเรียนหรือผู้ฟังได้รับปัจจัยป้อนเข้าที่มีความหมาย เช่น วิธีการที่เรียกว่า (Total Physical Response Method) (T.P.R.M) ของแอชเชอร์ (Asher) นั่นก็คือ ครูใช้คำสั่งกับนักเรียนให้นักเรียนแสดงหรือปฏิบัติตามในสิ่งที่ครูพูด โดยนักเรียนจะไม่ถูกบังคับให้พูดภาษาที่สองหรือภาษาเป้าหมาย จนกว่านักเรียนจะเข้าใจในสิ่งที่ครูพูด นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความเห็นเกี่ยวกับการฟังไว้ดังนี้

แวลเล็ท และดิสคิก (Valetta and Disick 1972, อ้างถึงใน ชูเกียรติ จารัตน์, 2535, หน้า 15) ได้แบ่งระดับความสามารถในการฟังภาษาต่างประเทศออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้

1. ระดับทักษะกลไก (Mechanical Skill) เป็นพฤติกรรมภายในอยู่ในระดับการรับรู้เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถแยกแยะความแตกต่างระหว่างภาษาแม่กับภาษาต่างประเทศจากเสียงที่ได้ยินโดยไม่จำเป็นต้องเข้าใจความหมาย

2. ระดับความรู้ (Knowledge) เป็นระดับที่ผู้ฟังเข้าใจความหมายของคำหรือประโยคที่เคยได้ยินมาแล้ว สามารถปฏิบัติตามคำสั่งที่คุ้นเคย และสามารถจับคู่ประโยคหรือคำพูดที่ได้ยินกับรูปภาพได้ สามารถเลือกประโยคในภาษาที่หนึ่งที่มีความหมายเหมือนประโยคในภาษาต่างประเทศได้

3. ระดับถ่ายโอน (Transfer) เป็นระดับที่ผู้ฟังสามารถเข้าใจประโยคที่แต่งขึ้นใหม่ โดยใช้ศัพท์และไวยากรณ์ที่เรียนมาแล้วสามารถตอบคำถามได้ว่าถูกหรือผิด สามารถเลือกคำหรือข้อความที่เหมาะสมเพื่อตอบคำถามหรือข้อความในประโยคได้ และสามารถฟังข้อความยาวๆ หลายๆ ประโยคได้เข้าใจ

4. ระดับสื่อสาร (Communication) ในระดับนี้ผู้ฟังสามารถเข้าใจคำสั่ง คำแนะนำและคำอธิบายที่เป็นภาษาต่างประเทศได้ และเข้าใจความหมายโดยทั่วไปของข้อความที่มีคำศัพท์ใหม่ โดยการคาดหมายจากความรู้เดิม นอกจากนี้ ยังสามารถที่จะสื่อความหมายกับเจ้าของภาษาได้ด้วยพฤติกรรมขั้นสูงสุดในระดับนี้ คือ ผู้ฟังสามารถเข้าใจคำพูดของเจ้าของภาษาในบทละคร บทภาพยนตร์ รายการวิทยุหรือโทรทัศน์

5. ระดับวิพากษ์วิจารณ์ (Criticism) การฟังในระดับนี้ ผู้ฟังสามารถวิเคราะห์ภาษาที่ได้ยินได้ว่าเป็นภาษาของชนชั้นใด ภาษานั้นใช้ในถิ่นใด สามารถเข้าใจความหมายและความหมายแฝง (Explicit and Implicit) สามารถเข้าใจความแตกต่างของความหมายของคำพูดได้จากระดับเสียงสูง-ต่ำ เสียงเน้นหนักของคำพูดที่ได้ยินและสามารถเข้าใจอารมณ์ และน้ำเสียงของผู้พูดได้

จากการศึกษาความหมายของการฟังดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การฟังคือการรับข้อมูลจากผู้อื่นด้วยการฟังและเข้าใจความหมายตรงกันระหว่างผู้พูดและผู้ฟัง

2. ทักษะการพูด

การพูดคือการส่งสารไปยังผู้รับสารหรือผู้ฟัง เพื่อให้ความเข้าใจตรงกัน รู้เรื่องกันได้ การพูดที่ประสบความสำเร็จคือการพูดอย่างชัดเจนไม่มีความคลุมเครือ นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการพูดไว้ต่อไปนี้

แวลเล็ท (Valetta, 1977, p.120) ได้กล่าวว่า การพูดมิได้เป็นแค่เพียงการออกเสียงเป็นคำพูดและการออกเสียงสูง-ต่ำในประโยคเท่านั้น ในระดับหน้าที่ (Function Level) การพูดเป็นการทำให้ผู้อื่นเข้าใจสิ่งที่เราพูดออกไป ส่วนในระดับสูงขึ้นไป คือ ในระดับกลั่นกรอง (Refine Level) การพูดจะต้องมีการเลือกใช้สำนวนภาษาให้ถูกต้อง เหมาะสมกับความนิยมและเป็นที่ยอมรับของเจ้าของภาษา

แฮร์ริส (Harris, 1974, pp.81-82) ได้กล่าวไว้ว่า จุดมุ่งหมายโดยทั่วไปเรามุ่งหวังให้ผู้เรียน มีความสามารถในการสื่อสาร โดยใช้ภาษาอย่างเป็นทางการ (Formal) สามารถพูดเกี่ยวกับชีวิตประจำวันถูกต้อง และคล่องแคล่ว ซึ่งจะไม่ทำให้ผู้ฟังรู้สึกอึดอัดหรือเบื่อหน่าย

พอลสตัน (Paulston, 1988, p.57) ได้กล่าวว่า ความสามารถในการพูดเพื่อสื่อสาร มิได้เป็นเพียงการมีปฏิสัมพันธ์ทางภาษาเท่านั้น แต่ถ้าหากจะสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ผู้พูดจะต้องมีการแลกเปลี่ยนความหมายของภาษาด้านสังคมด้วย นั่นคือ จะต้องใช้ภาษาตามกฎเกณฑ์ทางสังคมแต่ละสังคม ยิ่งกว่านั้นการพูดสื่อสารยังรวมไปถึงพฤติกรรมที่ไม่ใช่คำพูดด้วย (Nonverbal-Behavior)

ฟินอคเชียโร และบรัมฟิต (Finocchiaro and Brumfit, 1983, หน้า 141) ได้เสนอแนะกิจกรรมการสอนทักษะการพูด ซึ่งผู้เรียนสามารถเลือกใช้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนแต่ละระดับไว้ดังนี้

1. ให้ตอบคำถามซึ่งครูหรือเพื่อนในชั้นเป็นผู้ถาม
2. บอกให้เพื่อนทำตามคำสั่ง
3. ให้นักเรียนถาม หรือตอบคำถามของเพื่อนนักเรียนในชั้นเกี่ยวกับชั้นเรียน หรือประสบการณ์ต่างๆ นอกชั้นเรียน

4. ให้บอกลักษณะวัตถุ สิ่งของต่างๆ จากภาพ
5. ให้เล่าประสบการณ์ๆ ของนักเรียน โดยครูอาจให้คำสำคัญต่างๆ
6. ให้รายงานเรื่องราวต่างๆ ตามที่กำหนดหัวข้อให้
7. จัดสถานการณ์ต่างๆ ในชั้นเรียนเพื่อใช้ในบทสนทนา เช่น ร้านขายของ และ ร้านอาหารธนาคาร เป็นต้น
8. ให้เล่นเกมต่างๆ ในภาษา
9. ให้ได้วาที อภิปราย แสดงความคิดเห็นในหัวข้อต่างๆ
10. ให้ฝึกการสนทนาทางโทรศัพท์
11. ให้อ่านหนังสือพิมพ์ไทย แล้วรายงานเป็นภาษาอังกฤษ
12. ให้แสดงบทบาทสมมติ

ฮาร์เมอร์ (Harmer, 1992, p.50) ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการสอนทักษะการพูด และแบ่งขั้นตอนการสอนออกเป็น 3 ขั้นตอน ดังนี้

การแนะนำความรู้ทางภาษาใหม่ (Introducing New Language) ในขั้นนี้ครูจะแนะนำกฎเกณฑ์ทางภาษาที่ผู้เรียนไม่เคยเรียนมาก่อน โดยที่ครูจะต้องนำเสนอให้ผู้เรียนเข้าใจถึงความหมายการใช้ ตลอดจนรูปแบบของโครงสร้างนั้นๆ โดยการนำเสนอสมควรอยู่ในรูปของบริบทการใช้ภาษา เช่น ใช้สิ่งแวดล้อมรอบตัวผู้เรียน เล่าเรื่อง หรือสถานการณ์ เป็นต้น

1. การฝึกภาษา (Practice) ในขั้นนี้ครูจะให้นักเรียนได้ใช้ภาษาแต่จะเป็นการฝึกแบบควบคุมการใช้ภาษา ตัวอย่างของการฝึกประเภทนี้ ได้แก่ การฝึกออกเสียงตามครู กิจกรรมเติมข้อมูลที่ขาดหาย เกมการฝึกพูดเรื่องเกี่ยวกับตัวผู้เรียนโดยใช้โครงสร้างทางภาษาที่เรียนมา กิจกรรมปฏิสัมพันธ์อื่นๆ เป็นต้น

2. กิจกรรมเพื่อการสื่อสาร (Communicative Activities) ในขั้นนี้ผู้เรียนจะได้ฝึกการใช้ภาษาที่มีลักษณะสมจริง ผู้เรียนสามารถใช้ภาษาได้อิสระมากขึ้น ตัวอย่างของกิจกรรมเพื่อการสื่อสารได้แก่ กิจกรรมการแก้ปัญหา การแสดงบทบาทสมมติ และสถานการณ์จำลอง เป็นต้น

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531, หน้า 77) ได้กล่าวถึงการพัฒนาทักษะการพูดว่า หลักจากผู้เรียนมีประสบการณ์ในการฟังมากพอ ผู้สอนควรพยายามหากิจกรรมต่างๆ ที่จะเปิดโอกาสให้ผู้เรียนพูดจริงๆ ในชั้น

ซึ่งอาจจะเป็นการพูดตามอย่างที่เคย์ไคยีนหรือพูดอย่างอิสระ ผู้เรียนควรได้รับการสนับสนุนให้มีโอกาสแสดงความคิดเห็นของตนออกมาเป็นคำพูด และควรพูดเกี่ยวกับเรื่องที่ได้ฟังมาก่อนเพราะจะทำให้ผู้เรียนพูดได้อย่างมั่นใจและเป็นธรรมชาติ ความคิดรวบยอดที่ผู้เรียนพัฒนามาจากการฟัง พร้อมทั้งเสียงต่างๆ ที่ได้ยินเมื่อผู้เรียนพร้อมที่จะพูดผู้เรียนย่อมพูดได้อย่างเข้าใจความหมาย และสื่อความหมายได้ถูกต้อง

หน้าที่ของผู้สอนในการช่วยผู้เรียนพัฒนาทักษะการพูดมี 2 ประการ คือ

1. ผู้สอนจะเป็นผู้ตัดสินใจ และแก้ไขข้อบกพร่องในการใช้ภาษาของผู้เรียน
2. ผู้สอนจะทำหน้าที่เป็นผู้ช่วยสนับสนุนและพบทวนการพูดของผู้เรียน และมีส่วนร่วมในการพูด

ของนักเรียนเสมอ

องค์ประกอบของทักษะการพูด ได้แก่

1. การออกเสียง (Pronunciation) ซึ่งหมายถึง การออกเสียงสระ (Vowel Sounds) เสียงพยัญชนะ (Consonant) การเน้นเสียง (Stress) การออกเสียงสูง-ต่ำในประโยค (Intonation) การเชื่อมเสียงหรือการโยงเสียง (Linking or Blending) และรวมทั้งการหยุด (Pause) ระหว่างกลุ่มของเสียงหรือของคำที่เรียกว่า (Juncture)
2. โครงสร้างไวยากรณ์ (Grammar) คือ กฎการเปลี่ยนรูปแบบของคำหรือการรวมคำให้เป็นประโยค
3. คำศัพท์ (Vocabulary) คือ คำภาษาอังกฤษชนิดต่างๆ ที่ผู้เรียนควรเรียนรู้ และใช้ได้ถูกต้อง
4. ความคล่องแคล่วในการพูด (Fluency) คือ ความสามารถที่จะพูดภาษาได้ดีมาก
5. ความเข้าใจ (Comprehension) ซึ่งหมายถึง ปริมาณและคุณภาพของความเข้าใจของผู้ฟังตามคำพูดออกไป (Harris, 1974, pp.81-82)

อลเลอร์ (Oller, 1979, pp.920-326) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของภาษาพูด ซึ่งแบ่งเป็น 5 ด้าน ดังนี้

1. สำเนียง (Accent)
2. ไวยากรณ์ (Grammar)
3. ศัพท์ (Vocabulary)
4. ความคล่องแคล่ว (Fluency)
5. ความสามารถเข้าใจคำพูดผู้อื่น (Comprehension)

นอกจากนี้ตามหลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการ (อ้างถึงใน English Is Fun เล่ม 4 2526, หน้า 183) ได้กำหนดเกณฑ์การให้คะแนนการพูดไว้ ดังนี้

1. ใช้ภาษาถูกต้องตามสถานการณ์ที่กำหนด
2. พูดถูกต้องชัดเจน
3. ใช้ลีลาและระดับเสียงถูกต้อง
4. เข้าใจคำถาม และโต้ตอบได้ถูกต้อง

จะเห็นว่าการกำหนดเกณฑ์การพูดจะให้ความสำคัญทั้งด้านความถูกต้อง (Accuracy) และความคล่อง (Fluency) ในการใช้ภาษา

จากการศึกษาความหมายการอ่านข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การพูดที่ประสบผลสำเร็จในการสื่อสารนั้นต้องมีความชัดเจนในการออกเสียง ไม่คลุมเครือ และมีความเหมาะสมตามสถานการณ์

3. ทักษะการอ่าน

การอ่านเป็นกระบวนการใช้ความคิดเพื่อทำความเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่าน การที่จะอ่านข้อความเนื้อเรื่องต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพนั้น ต้องอาศัยองค์ประกอบหลายประการ เช่น ความรู้ความสามารถทางภาษา และประสบการณ์เดิม เป็นต้น นักจิตวิทยา และ นักการศึกษาได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ ดังนี้

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2531, หน้า 84) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า การอ่าน หมายถึง การสร้างความหมายจากสัญลักษณ์โดยผ่านกระบวนการทางความคิด และยังเป็นกระบวนการของการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้อ่านและผู้เขียนในด้านความรู้ และความสามารถในการใช้ภาษาเพื่อสื่อความหมาย ผู้เขียนย่อมจะพยายามใช้สัญลักษณ์หรือตัวอักษรสื่อความหมายหรือให้ข้อมูลที่ทันต่อการสื่อสารแก่ผู้อ่าน และผู้อ่านเองก็ย่อมจะต้องสื่อความหมายจากสัญลักษณ์หรือตัวอักษรที่ผู้เขียนต้องการสื่อความหมาย

บันลือ พุกกะวัน (2531, หน้า 2) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า เป็นการใช้ความสามารถในการผสมผสานตัวอักษรออกเป็นคำหรือประโยคเพื่อสื่อความหมายของผู้เขียนถึงผู้อ่าน โดยการสังเกต การจำรูปคำ การใช้สติปัญญา และใช้ประสบการณ์เดิมในการแปลความหมาย หรือถอดความให้เกิดความเข้าใจในเรื่องที่อ่านได้ดี แต่ต้องดำเนินการเป็นขั้นตอนต่อเนื่อง (กระบวนการ) เพื่อนำผลของสิ่งที่ได้จากการอ่านมาประเมินแนวคิด แนวปฏิบัติ

เอกรินทร์ สีมหาศาล (2532, หน้า 1) ได้ให้ความหมายของการอ่านไว้ว่า หมายถึงพฤติกรรม การสนทนาโต้ตอบระหว่างผู้อ่านกับผู้เขียน โดยสื่อสารผ่านข้อเขียนที่ปรากฏเป็นข้อความภาษาที่มีรูปแบบและจุดประสงค์ที่แตกต่างกันไปแทนการพูดโดยตรง ผู้อ่านต้องมีความรู้ความสามารถทางภาษาจึงจะเข้าใจข้อความที่อ่านรวมทั้งต้องมีความคิดและภูมิหลังประสบการณ์เกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน เพื่อใช้เป็นสมมุติฐานเบื้องต้นสำหรับการเดา และใช้เป็นแนวทางการหาความรู้ ความคิดของผู้เขียน

ชูลี อินม้น (2533, หน้า 16) กล่าวว่า ในการอ่านหนังสือผู้อ่านจะเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีเพียงใดนั้นขึ้นอยู่กับองค์ประกอบที่เป็นพื้นฐานของการอ่าน ได้แก่

1. ภูมิหลัง ผู้อ่านที่มีความรู้รอบตัวกว้างขวางจะช่วยให้ผู้อ่านมีความเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดี
2. ประสบการณ์ คือ การได้พบได้คุ้นเคยกับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่อ่านจะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเรื่องที่อ่านได้ดีขึ้น
3. การรู้เชิงภาษา ผู้อ่านอาจมีอุปสรรคในการอ่านหนังสืออันเนื่องมาจากมีความรู้เกี่ยวกับภาษาไม่เพียงพอ เมื่ออ่านหนังสือที่มีถ้อยคำสำนวน คำพังเพย โวหาร และคำเปรียบเทียบกับแหลมคมก็อาจตีความไม่ได้ทำให้การอ่านหมดรสชาติไป

เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย (2536, หน้า 24) กล่าวถึงองค์ประกอบที่สำคัญของความเข้าใจในการอ่านของมนุษย์ 3 ประการ คือ

1. ประสบการณ์เดิม (Schema) ของผู้อ่านเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ความสามารถของผู้อ่านแตกต่างกันเพราะผู้อ่านมีความรู้เดิมมาก่อนจะเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับเรื่องที่อ่านได้ง่ายขึ้นและเร็วขึ้น ประสบการณ์เดิมจึงเป็นหลักการสำคัญที่ผู้สอนสามารถนำมาใช้เป็นแนวคิด เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้ผู้อ่านได้มีโอกาสฝึกใช้

ประสบการณ์เดิมของตนมาช่วยในการอ่านรวมทั้งทั้งการใช้ทักษะด้านอื่นๆ เช่น ฟัง พูดเขียน ไปด้วย เพื่อช่วยให้เข้าใจความหมายของการสื่อสารได้ดียิ่งขึ้น

2. อภิปัญญา (Meta-Cognition) เป็นความสามารถของผู้อ่านในการเข้าใจกระบวนการคิดของตนในการตีความ และแก้ปัญหาต่างๆ จะช่วยให้การเข้าใจในการอ่านดีขึ้น เนื่องจากสามารถใช้ความคิดของตนจากประสบการณ์มาใช้ในการจับใจความ ตีความ แปลความ และขยายความได้กลวิธีของการใช้อภิปัญญามีหลากหลายด้วยกัน ที่สำคัญคือ การเดาความเพื่อแก้ปัญหา ความไม่เข้าใจที่ตนประสบในขณะที่อ่านเนื้อความต่างๆ การเดาความและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเองของผู้เรียนจะช่วยให้เข้าใจการอ่านดีขึ้น

3. โครงสร้างของเนื้อความ (Text Structure) เป็นเรื่องสำคัญที่จะช่วยให้ผู้อ่านเข้าใจเนื้อความในการอ่านได้ดี หากผู้อ่านเข้าใจการวิเคราะห์โครงสร้างของการเขียนในเนื้อความนั้นๆ

จากการศึกษาความหมายการอ่านข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การอ่าน คือการรับข้อมูล ทางสายตา ด้วยการแปลความหมายของสระ พยัญชนะ สัญลักษณ์ต่างๆ เป็นความหมาย

4. ทักษะการเขียน

นักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายของการเขียนไว้ต่อไปนี้

การเขียนใช้เพื่อสื่อความหมายให้ผู้อ่านเข้าใจได้ถูกต้องตรงตามความคิดเห็นของผู้เขียนประกอบด้วยองค์ประกอบต่างๆ กัน ซึ่งนักการศึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านการสอนเขียนได้จำแนกองค์ประกอบของการเขียนไว้ดังนี้

ลาโด (Lado, 1968, p.98) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของการเขียนไว้ว่า ผู้เขียนจะต้องมีความรู้ด้านโครงสร้าง ไวยากรณ์ คำศัพท์ การสะกดคำ และเครื่องหมายวรรคตอน ซึ่งนอกเหนือจากสิ่งเหล่านี้ ผู้เขียนจะต้องมีวัตถุประสงค์ในการเขียนและผู้เขียนจะต้องมีความสามารถในการเขียนเพื่อใช้สื่อความหมายกับผู้อ่านได้ตรงกับวัตถุประสงค์ของตนด้วย

จากการศึกษาความหมายของการเขียนดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเขียนคือการถ่ายทอดความคิดเป็นตัวอักษรเพื่อสื่อความหมายเพื่อให้บุคคลอื่นได้อ่าน ได้ศึกษา และเพื่อรักษาความรู้ไม่ให้สูญหายไปตามกาลเวลา

การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

ในส่วนนี้ ผู้เขียนใคร่ขอนำเสนอเกี่ยวกับการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมโดยจำแนกออกเป็น 4 ประเด็น คือ 1) ความหมายของการท่องเที่ยว 2) ประเภทของการท่องเที่ยว 3) นักท่องเที่ยว และ 4) นักท่องเที่ยวกับวัฒนธรรม ซึ่งมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความหมายของการท่องเที่ยว มีนักวิชาการหลายท่านที่ได้ให้คำนิยามของการท่องเที่ยวไว้ซึ่งสามารถสรุปได้ ดังนี้

แมคอินทอช และโกลเนอร์ ได้ให้คำนิยามของ “การท่องเที่ยว” (Tourism) หมายถึงผลรวมของปรากฏการณ์และความสัมพันธ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้นมา จากปฏิสัมพันธ์ (การกระทำ ซึ่งกันและกัน) ของนักท่องเที่ยว

และผู้ประกอบธุรกิจ รัฐบาลผู้เป็นเจ้าของบ้าน และชุมชนผู้เป็นเจ้าของบ้าน เป็นกระบวนการดึงดูดใจและต้อนรับ ขั้วนักท่องเที่ยวและผู้มาเยือนอื่นๆ (อ้างถึงใน วรรณา วงษ์วานิช, 2539, หน้า 7)

กองวิชาการและฝึกอบรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ได้กล่าวถึง “การท่องเที่ยว” ว่าเป็นลักษณะการเดินทางท่องเที่ยวตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ เป็นสากล 3 ประการ คือ

1. เป็นการเดินทางจากที่อยู่อาศัยปกติไปยังที่อื่นเป็นการชั่วคราว

2. เป็นการเดินทางด้วยความสมัครใจ

3. เป็นการเดินทางด้วยวัตถุประสงค์ใดๆ ก็ตาม ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพ (กองวิชาการและฝึกอบรม การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย 2540, หน้า 3)

องค์การการท่องเที่ยวโลกได้ให้ความหมายของการท่องเที่ยวว่าเป็นกิจกรรมการเดินทางของบุคคลไปพักอาศัยในสถานที่ที่อยู่นอกสิ่งแวดล้อมปกติในระยะเวลาไม่เกิน 1 ปี ติดต่อกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อการพักผ่อน เพื่อวัตถุประสงค์ทางธุรกิจ หรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่นๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมที่ก่อให้เกิดรายได้จากสถานที่ที่ไปเยือน (World Tourism Organization, 2002)

จากการศึกษาความหมายของการท่องเที่ยวดังกล่าวข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การท่องเที่ยว หมายถึงการเดินทางจากอีกที่หนึ่งไปยังอีกที่หนึ่งเป็นการชั่วคราว เพื่อวัตถุประสงค์ที่มีค่าใช้จ่ายเพื่อประกอบอาชีพ และต้องเดินทางด้วยความสมัครใจ

ประเภทของการท่องเที่ยว การท่องเที่ยวแบ่งออกเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1. การท่องเที่ยวธรรมชาติ (Natural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวเพื่อการพักผ่อนหย่อนใจ ความสนุกสนาน ความชื่นชมในแหล่งธรรมชาติเป็นหลัก

2. การท่องเที่ยววัฒนธรรม (Cultural Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นเสนอลักษณะวัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ โบราณคดี และสถานที่ต่างๆ ที่มนุษย์สร้างขึ้นและเกี่ยวเนื่องกับความเป็นอยู่ของสังคม เพื่อให้ความรู้และความภาคภูมิใจ

3. การท่องเที่ยวแบบบันเทิงและกีฬา (Sport and Entertainment Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่สนองความต้องการของนักท่องเที่ยวและความพึงพอใจในการพักผ่อน สนุกสนาน รื่นเริง บันเทิงใจ ที่มุ่งเน้นการได้รับบริการที่เหมาะสม

4. การท่องเที่ยวเพื่อการประชุมและสัมมนา (Business and Convention Tourism) เป็นการเดินทางที่มีวัตถุประสงค์ เพื่อการประชุมสัมมนา การติดต่อทางธุรกิจ ซึ่งอาจมีหรือไม่มีการศึกษาดูงานและทัศนศึกษา รวมอยู่ด้วยก็ได้ (วรรณา วงษ์วานิช, 2539, หน้า 74)

การท่องเที่ยวทั้งสี่ประเภท ที่ได้กล่าวมาข้างต้นนั้น อาจแบ่งระดับตามความต้องการการจัดหาได้ ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ (Conservation Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการอนุรักษ์รักษาทรัพยากรให้คงไว้นานที่สุด ครอบคลุมทรัพยากรทุกประเภท เช่น ธรรมชาติ ประวัติศาสตร์ โบราณคดี วัฒนธรรม รวมทั้งวิถีชีวิตของมนุษย์

2. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (Ecotourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการศึกษาในแหล่งธรรมชาติ เพื่อการรักษาระบบนิเวศโดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมของท้องถิ่นมากเป็นพิเศษ ทั้งนี้เป็นส่วนหนึ่งหรือบางส่วนของ

การท่องเที่ยวในแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติ และแหล่งวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่ให้ความสำคัญต่อระบบนิเวศของพื้นที่นั้นๆ

3. การท่องเที่ยวแบบประเพณีนิยม (Conventional Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นการนันทนาการ การพักผ่อนหย่อนใจ การทัศนศึกษา การประชุม สัมมนา การติดต่อธุรกิจที่ให้ความสำคัญในการตอบสนองความต้องการของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก

4. การท่องเที่ยวที่ขัดต่อศีลธรรม (Immorality Tourism) เป็นการท่องเที่ยวที่ขัดต่อศีลธรรมจริยธรรม และขนบธรรมเนียมประเพณี ซึ่งยังคงมีแอบแฝงอยู่ในทุกส่วน หรือมีการพัฒนาอย่างถูกกฎหมายในบางพื้นที่ เช่น การค้าบริการทางเพศ บ่อนการพนัน

จากการศึกษาข้อมูลข้างต้น สามารถสรุปประเภทของการท่องเที่ยวได้ดังนี้

1. การท่องเที่ยวเชิงนิเวศหรือเชิงอนุรักษ์ เป็นการท่องเที่ยวที่รักษาและอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมรวมถึงประเพณีวัฒนธรรมภายในแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ เป็นต้น

2. การท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นด้านการศึกษาประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม สถาปัตยกรรมต่างๆ เช่น วัดพระศรีรัตนศาสดาราม อุทยานประวัติศาสตร์พระนครศรีอยุธยา เป็นต้น

3. การท่องเที่ยวเพื่อบันเทิง เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นสนองความต้องการของนักท่องเที่ยว คำนึงถึงความบันเทิงของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก

4. การท่องเที่ยวแบบเฉพาะเจาะจง เป็นการท่องเที่ยวเพื่อวัตถุประสงค์ใดวัตถุประสงค์หนึ่ง เป็นการท่องเที่ยวที่เน้นวัตถุประสงค์ของนักท่องเที่ยวเป็นหลัก เช่น การท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ การท่องเที่ยวเพื่อการเกษตร การท่องเที่ยวเพื่อกีฬา เป็นต้น

จากการศึกษาประเภทของการท่องเที่ยว ผู้ศึกษานำการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมมาประกอบการศึกษาครั้งนี้ เนื่องจากการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรมเป็นการท่องเที่ยวที่มุ่งเน้นความสำคัญด้านศิลปะ และวัฒนธรรมของแหล่งท่องเที่ยวต่างๆ ซึ่งสอดคล้องกับหัวข้อที่ผู้ศึกษาต้องการศึกษา คือ ความต้องการการบริการด้านข้อมูลของนักท่องเที่ยวที่มาท่องเที่ยววัดพระศรีรัตนศาสดาราม

นักท่องเที่ยว

สแตนลีย์ ซี.ฟอล์ก ได้จำแนกประเภทของนักท่องเที่ยว โดยอาศัยจิตวิทยา ดังนี้

1. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองเป็นศูนย์กลาง (Psychocentrics) คือ นักท่องเที่ยวที่คิดหรือสนใจแต่ปัญหาเล็กๆ ในชีวิตของตนเอง ชอบสถานที่ท่องเที่ยวอันเป็นที่รู้จักกันเป็นอย่างดี ไม่ต้องการทดลองสิ่งแปลกใหม่ ทั้งที่พัก อาหาร และสิ่งบันเทิง และบุคคลใหม่ๆ ไม่ต้องการพบสิ่งยุ่งยากและเหตุการณ์ที่ผิดปกติ

2. นักท่องเที่ยวประเภทเน้นตัวเองปานกลาง (Near Psychocentrics) คือ นักท่องเที่ยวประเภทที่อยู่กึ่งกลางระหว่างการเน้นตัวเองและการเดินทางสายกลาง

3. นักท่องเที่ยวประเภทเดินทางสายกลาง (Mid- Centrics) คือ นักท่องเที่ยวประเภทที่ไม่สุดโต่งไปข้างใดข้างหนึ่ง ไม่ชอบผจญภัยแต่ก็ไม่รังเกียจการทดลองสิ่งใหม่ๆ トラバเท่าที่ไม่เสี่ยงอันตรายจนเกินไปหรือไม่ผิดปกติเกินไป นักท่องเที่ยวส่วนใหญ่จะอยู่ในกลุ่มนี้

4. นักท่องเที่ยวประเภทชอบความหลากหลายพอสมควร (Near Allocentrics) คือ นักท่องเที่ยวประเภทที่เป็นกลุ่มอยู่ระหว่างกลุ่มเดินสายกลางและกลุ่มที่มีความสนใจหลากหลาย

5. นักท่องเที่ยวประเภทมีความสนใจหลากหลาย (Allocentrics) คือ นักท่องเที่ยวประเภทที่สนใจกิจกรรมหลากหลาย เป็นพวกที่เปิดเผยและมีความมั่นใจในตนเอง ชอบผจญภัยอย่างมากและเต็มใจออกไปเผชิญโลกเผชิญชีวิต การเดินทางกลายเป็นช่องทางที่พวกเขาได้แสดงออกมาซึ่งความอยากรู้อยากเห็น และได้สนองความอยากรู้อยากเห็นของพวกเขาด้วย เป็นกลุ่มที่ชอบทดลองของใหม่ๆ ทั้งที่พัก อาหาร การบันเทิง และผู้คนที่แตกต่างกันไปจากตนเอง ซึ่งนักท่องเที่ยวประเภทเน้นตนเองเป็นศูนย์กลางไม่อาจจะยอมรับได้

นักท่องเที่ยวกับวัฒนธรรม

ไทเลอร์ นักมานุษยวิทยาและเป็นบิดาของสาขาวิชาวิชามานุษยวิทยาวัฒนธรรม (อ้างถึงใน สมศักดิ์ ศรีสันติสุข 2536, หน้า 3) ได้ให้ความหมายของวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรม คือผลรวมของบรรดาสิ่งต่างๆ ที่มีความสลับซับซ้อนที่ประกอบด้วยความรู้ ความเชื่อ ศิลปะ ศีลธรรม กฎหมาย ประเพณี อนุสัย ตลอดจนพฤติกรรมอื่นๆ ที่มนุษย์แสดงออกในฐานะที่เป็นสมาชิกของสังคม

สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536, หน้า 4) ได้ให้ความหมายวัฒนธรรมว่า วัฒนธรรมหมายถึง วิถีแห่งการดำรงชีพ ที่มนุษย์สร้างขึ้น ตามที่มนุษย์มีความสัมพันธ์ระหว่างมนุษย์กับมนุษย์ มนุษย์กับสังคม และมนุษย์กับสิ่งแวดล้อม ซึ่งเป็นระบบความรู้ ความคิด หรือความเชื่อจนมีการยอมรับปฏิบัติกันมา เป็นวิธีการหรือแบบแผน และมีการอบรมและถ่ายทอดไปสู่สมาชิกรุ่นต่อมามีการเปลี่ยนแปลงให้เข้ากับสภาพแวดล้อมของมนุษย์

งามพิศ สัตย์สงวน (2542, หน้า 5) ได้ให้ความหมายวัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิต หรือชีวิตความเป็นอยู่ของมนุษย์ทุกด้าน มนุษย์ในทุกสังคมจะมีพฤติกรรมทางสังคมไปตามประเพณีวัฒนธรรมถูกแสดงออกมาให้เห็นโดยแบบแผนพฤติกรรมต่างๆ แบบแผนพฤติกรรมจะสะท้อนให้เห็นกฎเกณฑ์หรือข้อบังคับต่างๆ ที่กำหนดว่ามนุษย์ในสังคมต่างๆ จะมีพฤติกรรมทางสังคมอย่างไร แบบแผนพฤติกรรมและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่อยู่เบื้องหลังเหล่านั้น ทำให้มนุษย์ทุกแห่งทุกหนมีชีวิตอยู่ได้ มนุษย์ในแต่ละสังคมมีเป้าหมายและมักให้ความหมายพฤติกรรมต่างๆ มนุษย์สร้างวัฒนธรรมและส่งผ่านไปให้ลูกหลาน แต่ในเวลาเดียวกัน วัฒนธรรมหลอมหล่อตัวมนุษย์ด้วย ดังนั้นมนุษย์ในทุกชุมชน ทุกสังคมจะมีพฤติกรรมทางสังคม มีความคิด และความรู้สึกในโลกของวัฒนธรรม

กล่าวโดยสรุปแล้ว วัฒนธรรม หมายถึง วิถีชีวิตที่มีความสัมพันธ์ต่อรูปแบบการใช้ชีวิตความเป็นอยู่ รวมทั้งกฎเกณฑ์หรือรูปแบบทางทัศนคติและการควบคุมด้านต่างๆ ในต่างระบบกัน ไม่ว่าจะเป็นระบบทางการศึกษา การเมือง ทางสังคม ทางครอบครัว ระบบเศรษฐกิจ เป็นต้น

นักท่องเที่ยวที่ท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม ส่วนใหญ่จะท่องเที่ยวในเชิงวัฒนธรรมในสังคม ซึ่งมีลักษณะที่สำคัญ 9 ประการดังนี้คือ 1) วัฒนธรรมเป็นสิ่งจำเป็นในการดำเนินชีวิตในสังคมมนุษย์ 2) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์สร้างขึ้น 3) วัฒนธรรมมีการยอมรับร่วมกัน 4) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ต้องเรียนรู้ 5) วัฒนธรรมต้องมีการถ่ายทอด 6) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่เปลี่ยนแปลงได้ 7) วัฒนธรรมอาจจะสลายไปได้ 8) วัฒนธรรมเป็นผลรวมของหลายๆ สิ่งหลายๆ อย่าง และ 9) วัฒนธรรมเป็นมรดกทางสังคม (สมศักดิ์ ศรีสันติสุข 2536, หน้า 7) หรือลักษณะที่สำคัญ 6 ประการ ดังนี้คือ 1) วัฒนธรรมเป็นความคิดร่วม และค่านิยมทางสังคมเป็นตัวกำหนดมาตรฐาน ของพฤติกรรม 2) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่มนุษย์ต้องเรียนรู้ 3) วัฒนธรรมมีพื้นฐานมาจากการใช้สัญลักษณ์ 4) วัฒนธรรม

เป็นองค์รวมของความรู้และภูมิปัญญา 5) วัฒนธรรมคือกระบวนการที่มนุษย์นิยามความหมายให้กับชีวิตและสิ่งต่างๆที่อยู่รอบตัวเรา และ 6) วัฒนธรรมเป็นสิ่งที่ไม่หยุดนิ่ง มีการเปลี่ยนแปลงปรับตัวอยู่ตลอดเวลา (จิตรกรโพธิ์งาม, 2542, หน้า 112)

สรุป

ภาษาอังกฤษเพื่อการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม เป็นการใช้ทักษะภาษาอังกฤษด้านการฟัง การพูด การอ่าน และการเขียนเพื่อสื่อสาร หรืออธิบายความให้นักท่องเที่ยวโดยเฉพาะชาวต่างชาติเข้าใจเกี่ยวกับวิถีชีวิตความเป็นอยู่ ศิลปวัฒนธรรมสมัยต่างๆ ของประเทศไทย อาทิ สมัยกรุงสุโขทัย สมัยกรุงศรีอยุธยา สมัยกรุงรัตนโกสินทร์ ซึ่งจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการเผยแพร่วัฒนธรรมของชาติไทยให้แพร่หลายไปยังต่างประเทศ

บรรณานุกรม

- งามพิศ สัตย์สรวง .(2543). **หลักมานุษยวิทยาวัฒนธรรม**. พิมพ์ครั้งที่ 4 กรุงเทพฯ:บริษัทรามการพิมพ์จำกัด.
- ชูลี อินม้น. (2533). **การอ่านสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิต**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์การศาสนา.
- วรรณ วลัยวานิช. (2551). **ภูมิศาสตร์การท่องเที่ยว**. กรุงเทพฯ : ภาควิชาภูมิศาสตร์ คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- สมศักดิ์ ศรีสันติสุข (2536). **การเปลี่ยนแปลงทางสังคมและวัฒนธรรม: แนวทางการศึกษา วิเคราะห์และวางแผน**. ขอนแก่น : ห้างหุ้นส่วนจำกัด โรงพิมพ์คลังนานา.
- คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น.
- สมิทธิ สระอุบล. (2534). **มานุษยวิทยาเบื้องต้น**. นครสวรรค์ : ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา
- เสาวลักษณ์ รัตนวิชัย. (2531). **การสอนภาษาอังกฤษในโรงเรียนมัธยมศึกษา**. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Carroll E. Goering. (1989). *Engine Tractor Power*. American society of Agricultural engineers. USA.

Finnocchiario, M.,& Brumfit, C (1983). **The functional approach: From theory to Practice**.

New York: Oxford University Press.

Krashen, Stephen D. and Terrell, Tracy D. (1983). **The Natural approach**.

Oxford :Pergamon Press.

Lado, Robert. (1968). **Language teaching: A Scientific Approach**. New York : longman Inc.

Harmer, J (2001). **The Practice of English Language Teaching**. London: Longman Group.

Oller,J.W. (1979). **Language Test at School; A Pragmatic Approach**. London: Longman.

Paulston,C.B. and M.N. Bruder. (1976). **Teaching English as a second Language: Techniques And Procedures**. Boston: Wintop Publishers, Inc.

Rixon, Shelagh. (1986). **Developing Listening skill**. Macmillan Publisher Ltd.

Schulz, Renate A. and Bartz, Waller H. (1975). **The ACTEL Review of Foreign Language Education Perspective a New freedom 7**. Illinois :National Textbook company.

H.G. (1979). **Explarations in applied Linguistics**. London : Oxford University Press.

Harris, David P. (1974). **Testing English as a second Language**. New York: McGraw-Hill.

Scott, R. (1981). **The four skills in communicative Language Teaching : Speaking communication in the classroom**. London:Longman.

Valette, R.M. and Disick, R.S. (1972). **Modern Language Performance Objectives and Individualization: A Handbook**. New York: Harcourt Brace Jovanovich.